

Coraz mniej samochodów na kredyt

O 16 proc. spadła sprzedaż kredytów samochodowych w 2009 roku. Najgorsze rynek ma już jednak za sobą.

Łącznie 4,94 mld złotych, o 15,66 proc. mniej niż rok wcześniej (5,85 mld zł), pożyczyci Polacy na samochody w 2009 roku, około połowy tej kwoty przeznaczono na nowe auta – wynika z danych zebranych przez Open Finance i Instytutu Badań Rynku Motoryzacyjnego Samar. Rynek został zdominowany przez dwie instytucje: Getin Bank i Santander Consumer Bank, które łącznie mają ponad 54,4-proc. udział. Do tego pierwszego należało 31,03 proc., drugi zaś zajął 23,37 proc. Ciekawie przedstawiają się dane za sam czwarty kwartał, bo przewaga lidera była bardzo nieznaczna: wartości te wynoszą odpowiednio 26,57 proc. i 26,01 proc.

Na trzecim miejscu rok zakończył Fiat Bank Polska z 8,22-proc. udziałem, a za nim jest VW Bank Polska (7,76 proc.). Bank ten był aktywny w czwartym kwartale (biorąc pod uwagę tylko trzy ostatnie miesiące miał prawie 10-proc. udział w rynku) i dzięki temu wyprzedził czwartego po trzech kwartałach Lukasa (7,26 proc.).

Rynek kredytów samochodowych w 2009 roku

Nazwa banku	Kredyty udzielone w IV kw. 2009 r. (w mln zł)	Zmiana r/r	Kredyty udzielone w całym 2009 (w mln zł)	Zmiana r/r	Saldo kredytów na koniec 2009 r (mln zł)	Zmiana r/r
Getin Bank	320,6	-7,08%	1 531,3	-11,75%	3 644,2	13,95%
Santander Consumer Bank	313,9	-9,86%	1 153,4	-17,80%	2 937,6	1,56%
Fiat Bank Polska	91,0	-6,55%	405,7	-19,17%	828,4	-3,63%
VW Bank Polska	116,4	-4,45%	383,1	-35,24%	886,7	-13,40%
Lukas Bank	100,5	-14,47%	358,3	-18,04%	693,4	20,27%
BNP Paribas Fortis	53,3	-40,07%	342,3	2,08%	649,4	-1,75%
Banque PSA Finance	72,7	9,80%	260,4	-3,43%	393,2	-5,73%
Toyota Bank Polska	63,4	-20,81%	240,6	-12,25%	413,4	-3,05%
Mercedes-Benz Bank Polska	62,0	3,56%	187,9	-20,66%	358,2	-3,70%
Inne	12,9	-	72,3	-	162,4	-
Bank BPH* / GE Money	-	-	-	-	1 248,7	-26,85%
Nordea Bank	-	-	-	-	8,2	-11,02%
Razem	1 206,6	-9,39%	4 935,3	-15,66%	12 223,7	-0,50%

* Dane dot. okresu sprzed połączenia Banku BPH i GE Money Banku. Źródło: Open Finance, banki.

Czwarty kwartał 2009 roku był – podobnie jak trzeci – gorszy od analogicznego okresu w roku 2008. Zdecydowana większość banków, które odpowiedziały na ankietę, zanotowała spadek sprzedaży w ujęciu kwartalnym. Uniknęły tego Mercedes-Benz Bank Polska (+3,56 proc.) i Banque PSA Finance (+9,80 proc.).

Gdy zsumować cały 2009 rok okaże się, że jedynie BNP Paribas Fortis zanotował niewielki (2,08 proc.) wzrost, we wszystkich pozostałych bankach mieliśmy do czynienia ze zmianą negatywną. Cały rynek spadł rok do roku o 15,66 proc., a kryzys najbardziej dotknął VW Bank Polska (-35,24 proc.) i Mercedes-Benz Bank Polska (-20,66 proc.). Oprócz BNP Paribas Fortis dobrze z finansową zawieruchą poradził sobie Banque PSA Finance, w którym spadek wyniósł zaledwie 3,43 proc. W pozostałych instytucjach (w tym u dwójki liderów) spadki wyniosły 10-20 proc.

Gorszy wynik VW Banku Polska nie mógł nie wpłynąć na pozycję tego banku w zestawieniu. Za 2008 rok bank ten miał ponad 10-proc. udział w rynku i był na nim trzecią siłą, teraz jest czwarty, a jego udział w rynku skurczył się o jedną czwartą.

Getin zajmuje się głównie samochodami używanymi, w 2009 roku 84,25 proc. wartości sprzedanych przez niego kredytów dotyczyło aut „z drugiej ręki”. Na drugim biegunie jeśli chodzi o podział na finansowanie zakupów pojazdów nowych i używanych są VW Bank Polska (92,47 proc. nowych aut w 2009 roku), Mercedes-Benz Bank Polska (89,54 proc.) oraz Banque PSA Finance i Fiat Bank Polska (oba ponad 87 proc.), co zresztą nie powinno dziwić – to banki należące do koncernów samochodowych, ich głównym źródłem klientów jest współpraca z dilerami. Łącznie 53,17 proc. wartości udzielonych kredytów dotyczyła samochodów nowych, a 46,83 proc. – używanych.

Niespodzianki nie ma w zestawieniu prezentującym średnią wartości kredytu. Skoro Mercedes produkuje drogie auta, to jego bank powinien udzielać największych kredytów i tak właśnie jest. Średnia kwota kredytu na nowe auto udzielony w 2009 roku w Mercedes-Benz Bank Polska to 92,5 tys. zł, dwa i pół razy więcej niż Banque PSA Finance (36,7 tys. zł). W przypadku samochodów używanych, najwyższe średnie kredyty także są w Mercedes-Benz Bank Polska (75,8 tys. zł), a najniższe w BNP Paribas Fortis (22,5 tys. zł).

Rynek kredytów samochodowych w 2009 roku – średnia wartość kredytu

Nazwa banku	Średnia wartość (tys. zł) kredytu na nowy samochód w '09	Średnia wartość (tys. zł) kredytu na samochód używany w '09
Mercedes-Benz Bank Polska	92,520	75,803
Inne	58,592	35,052
Lukas Bank	50,995	36,197
Getin Bank	48,935	26,303
Santander Consumer Bank	48,338	36,455
Toyota Bank Polska	45,399	29,066
BNP Paribas Fortis	42,799	22,453
VW Bank Polska	42,761	34,634
Fiat Bank Polska	39,697	23,272
Banque PSA Finance	36,725	26,500

Źródło: Open Finance, banki.

Podobnie jak w trzecim, tak i w czwartym kwartale, sprzedaż kredytów samochodowych w dużej mierze determinowało ogólne zaostrzenie polityki kredytowej przez banki. Dotyczyło ono także kredytów hipotecznych jak i konsumenckich. Powodem tego jest oczywiście sytuacja gospodarcza kraju – banki nadal obawiają się nagłego pogorszenia portfeli swoich kredytów i w kwestii pożyczania pieniędzy działają ostrożnie. Pod koniec 2009 roku trend ten zaczął się odwracać i w czwartym kwartale sprzedano więcej kredytów niż w trzecim (1,21 mld vs 1,14 mld złotych), ale wpływ na to mogła mieć sezonowość rynku (wyprzedaże zapasów).

Marcin Krasoń, analityk Open Finance

Komentarz eksperta

Wojciech Drzewiecki, IBRM Samar

Sytuacja na rynku kredytów w sposób jednoznaczny odzwierciedla rzeczywisty stan polskiego rynku. Publikacje w mediach mówiące o znakomitym, na tle innych krajów Unii Europejskiej, rozwoju naszego rynku można włożyć między bajki. W rzeczywistości liczba sprzedanych i zarejestrowanych w Polsce samochodów w roku 2009 znacznie się zmniejszyła. Według statystyk opartych o dane zawarte w systemie CEP, zanotowany spadek sprzedaży wyniósł niemal 14 proc. Biorąc pod uwagę osoby fizyczne, które w sposób szczególny mogą być zainteresowane finansowaniem zakupu poprzez narzędzia kredytowe spadek w tej grupie wyniósł ponad 19 proc. Wynik ten jest bardzo zbliżony do spadku obserwowanego na rynku kredytów.